ДО
ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
ГР. ТЕРВЕЛ

Д О К Л А Д

ОТ
ИНЖ. СИМЕОН СИМЕОНОВ
КМЕТ НА ОБЩИНА ТЕРВЕЛ

ОТНОСНО: ПРОЕКТ ЗА БЮДЖЕТ ЗА 2025 г. НА ОБЩИНА ТЕРВЕЛ

Настоящият доклад представя основните бюджетни параметри, които са залегнали в проекта на бюджет за 2025 г. на Община Тервел, разработен по пълна бюджетна класификация за 2025 г. Те са съобразени със стратегическите приоритети и годишните цели, при спазване на действащото законодателство, основните принципи за съставяне на бюджета, фискалните правила и ограничения. Основното в бюджета е да се постигне най-доброто във всички сектори на местното управление и да се подготви и изпълни бюджет, спазвайки приоритетите и изискванията на местната общност. Проектът за бюджет е балансиран при осъществен анализ на приходите за 2024 г. и разчет на разходите, съгласно приоритетите, заложени в Плана за интегрирано развитие на Община Тервел.

Основните цели в бюджета през 2025 г. са :

- Постигане на баланс между социалната компонента в бюджета от една страна - не високите такси, достъпните и безплатни за гражданите публични услуги и от друга – необходимостта от генериране и рационално разходване на обем от средства за инвестиции в публичната инфраструктура в качеството ѝ на база за публичните услуги;
- Надграждане на тенденцията за разширяване на териториалния обхват на инвестиционната програма на общината с включване на различни населени места ;
- Подобряване на материалната база на социалните и медицинските услуги в общината (звено за патронажна грижа, дом за стари хора, медицински център);
- Разширяване на системата от комунални дейности, предлагани от община Тервел и обезпечеността на организирано сметосъбиране и поддръжка на зелени площи;
- Запазване на устойчивата тенденция за финансиране на дейността на спортните клубове в общината като организации, осигуряващи заниманията със спорт на младите хора в общината;
- Запазване на тенденцията за ежегодно увеличаване на възнагражденията на заетите във всички бюджетни звена на издръжка на Община Тервел в изпълнение на политиката за обезпечаване на общинските дейности с необходимия човешки ресурс;
- Продължаване на тенденцията за ниска задлъжнялост, финансовата устойчивост и стабилност на общината като предпоставка за възможности за нови инвестиции чрез План за възстановяване и устойчивост и Фонд за инвестиции в общинска инфраструктура;
- Ефективно управление на финансовите потоци и плащания, така че да се гарантира срочно и качествено изпълнение на всички финансово осигурени проекти и инвестиционни разходи;

• Откритост, отчетност и гарантиране на обществения интерес при разходването на общинския бюджет.

Предвид това постигането на годишните цели и запазване на стабилно финансово състояние на общината ще зависят в много голяма степен от ефективното и икономично разпределение и разходване на финансовите ресурси и спазване на бюджетната дисциплина.

Предложеният проект за бюджет на Община Тервел за 2025 г. е разработен в съответствие с изискванията на :

- Закон за публичните финанси с неговите изменения и допълнения в ДВ бр. 98 от 17 ноември 2020 г.
- Закон за държавния бюджет на Република България за 2025 г., обн. ДВ., брой 26 от 27 март 2025 г.
- ПМС № 28/16.04.2025 г. за изпълнението на държавния бюджет на РБ за 2025 г.
- РМС № 93/25.02.2025 г. за приемане на стандарти за делегираните от държавата дейности с натурални и стойностни показатели през 2025 г.
- ПМС № 359/23.10.2024 г. за определяне на МРЗ от 01.01.2025 г.
- ПМС № 67/14.04.2010 г. за работната заплата в бюджетните организации и дейности.
- Наредба за заплатите на служителите в държавната администрация.
- Наредба за условията и реда за съставяне на бюджетната прогноза за местните дейности за следващите три години, за съставяне, приемане, изпълнение и отчитане на бюджета на община Тервел, приета с Решение № 9-128/27.12.2013 г. на общински съвет град Тервел и изменена с Решение № 11-123/15.12.2016 г.
- Предложения от ръководителите на всички бюджетни звена финансирани от общинския бюджет, кметове и кметски наместници.
- Решения на Общински съвет Тервел и действащи Наредби в Община Тервел

I. Приходна част

Изготвянето на приходната част на проекта за бюджет 2025 е извършено при спазване размерите на бюджетните взаимоотношения между централния бюджет и бюджета на община Тервел, определени със Закона за държавния бюджет на Република България за 2025 г. и очакваните постъпления от собствени приходи, определени в чл. 45, ал. 1, т.1 от Закона за публичните финанси.

Съгласно чл. 52, ал. 2 от Закона за публичните финанси в общинския бюджет се включват и бюджетните взаимоотношения с други бюджети и сметки за средства от Европейския съюз.

ОБЩО ПРИХОДИ – **24 959 510**

- Приходи за делегирани от държавата дейности - **16 033 444**
- Местни приходи – **8 926 066**

№ по ред	Наименование на приходите	Първоначален бюджет за 2024 г.	Проект за бюджет 2025 г.
I.	**Приходи за делегирани от държавата дейности**	**14 209 142**	**16 033 444**
1.	Обща субсидия за делегирани от държавата дейности	13 470 757	15 166 642
2.	Целева субсидия за капиталови разходи	6 240	-
3.	Временни безлихвени заеми между бюджети	-	-
4.	Събрани средства и извършени плащания от/за сметки на ЕС	- 27 128	- 19 728
5.	Остатък от предходен период	759 273	886 530
II.	**Местни приходи**	**8 204 972**	**8 926 066**
1.	***Остатък от предходен период***	***926 302***	***568 532***
2.	***Местни приходи***		
2.1.	*Данъчни приходи*	1 215 170	1 511 120
2.2.	*Неданъчни приходи*	2 516 578	3 023 058
3.	**Трансфери за местни дейности – обща изравнителна и зимно поддържане**	**2 065 800**	**2 068 600**
4.	**Целева субсидия за капит. разходи**	**1 664 560**	**1 739 000**
5.	**Получени целеви трансфери**	**152 300**	**179 600**
6.	***Трансфери между бюджети***	**- 136 963**	**- 151 625**
7.	***Трансфери между бюджети и сметки за СЕС***	**-10 000**	**-20 000**
8.	***Предоставена възмездна помощ***	**48 800**	**-**
9.	***Временни безлихвени заеми между бюджети***	**-**	**-**
10.	***Временни безлихвени заеми между бюджети и сметки за СЕС***	**-50 000**	**534 213**
11.	***Заеми от банки и други лица в страната /+/-/***	***-187 575***	***-826 432***
12.	***Друго финансиране /+/-/***		***300 000***
	ОБЩО ПРИХОДИ	***22 414 114***	***24 959 510***

Размерите на основните бюджетни взаимоотношения между централния бюджет и бюджета на общината за 2025 г. под формата на субсидии, в съответствие с чл. 53 от ЗДБРБ за 2025 г., са както следва:

т.1. Основни бюджетни взаимоотношения в размер на 19 153 842 лв., в т.ч.:

- Обща субсидия за делегираните от държавата дейности – 15 166 642 лв.
- Трансфер за местни дейности - обща изравнителна субсидия– 1 879 400 лв.
- Трансфер за зимно поддържане и снегопочистване на общински пътища – 189 200 лв.
- Целева субсидия за капиталови разходи – 1 739 000 лв.

т.2. Трансфери за други целеви разходи за местни дейности в размер на 179 600 лв.

Бюджетните взаимоотношения включени в чл.53 от ЗДБРБ за 2025 г. са увеличени с 1 794 185 лв., в сравнение с първоначалния бюджет за 2024 г., като това се дължи на завишения размер на капиталовите разходи спрямо първоначалния бюджет за 2024 г. с 68 200 лв., размера на обща субсидия с 1 695 885 лв., трансфера за други целеви разходи за местни дейности, които е предназначен за достигане на МРЗ за 2025 г. е завишен в размер на 27 300 лв., а трансфера за зимно с 2 800 лв.

Размера на стойностните показатели за делегираните от държавата дейности е увеличен във функциите спрямо 2024 г, както следва: „Общи държавни служби" с 573 800 лв., „Отбрана и сигурност" – 22 015 лв., „Образование" – 857 565 лв., „Здравеопазване" – 39 230 лв., „Социално осигуряване, подпомагане и грижи"- 118 945 лв. и „Култура, спорт, почивни дейности и религиозно дело" с 84 330 лв.

Размера на трансфера за местни дейности - обща изравнителна субсидия е запазен на нивото от 2024 г.

Планираните приходи за делегираните от държавата дейности са в размер на **16 033 444** лв., както следва:

- Обща субсидия за делегираните от държавата дейности в размер на **15 166 642 лв**.
- Целева субсидия за капиталови разходи за финансиране на делегирани от държавата дейности в размер на **0** лв.
- Събрани средства и извършени плащания от/за СЕС в размер на - **- 19 728 лв.**
- Преходен остатък от 2024 година в размер на **886 530 лв.**

Държавата финансира делегираните на общините държавни дейности с обща субсидия, определена въз основа на приети от Министерски съвет стандарти за финансиране и натурални показатели за съответната дейност. Годишният размер на общата субсидия за делегираните от държавата дейности, съгласно чл. 56, ал. 1 от ЗДБРБ за 2025 г. е разпределен по тримесечия, както следва:

- Първо тримесечие – 30 на сто
- Второ тримесечие – 25 на сто
- Трето тримесечие – 20 на сто
- Четвърто тримесечие – 25 на сто

Сумата за Целевата субсидия за капиталови разходи по чл. 53 от ЗДБРБ за 2025 г. се предоставя до 5-о число на текущия месец въз основа на заявки на общините, при условията и по реда, определени от министъра на финансите.

Държавните дейности ще бъдат финансирани още с частта от преходния остатък към 31.12.2024 г., който се използва за финансиране на дейностите във всички функции /с изключение на тези във

функция „Образование“/, в.т.число за капиталови разходи, ако това не противоречи на условията, определени в нормативния акт, с който са одобрени.

Преходните остатъци на звената, които прилагат системата на делегиран бюджет се възстановяват по бюджетите им в срок до 31.01.2025 г.

Стандартите за финансиране за делегираните от държавата дейности с натурални и стойностни показатели през 2025 г. са определени съгласно Решение № 93 на Министерския съвет от 2025 г. Бюджетните кредити за делегираните от държавата дейности не могат да бъдат по – ниски от определените в чл. 53 и чл. 54 от ЗДБРБ за 2025 г.
Общата изравнителна субсидия се предоставя, като се изчислява разликата между полагащите се средства съгласно чл. 53, т. 1 и предоставените до 31 март 2025 г. средства. Когато разликата е положителна, средствата се предоставят на общините ежемесечно до 5-о число на текущия месец на равни части за периода от април до декември, а когато е отрицателна, се възстановяват в централния бюджет или се прихващат по реда на чл. 106 от Закона за публичните финанси.
Средствата за зимно поддържане и снегопочистване се предоставят, като се изчислява разликата между полагащите се средства съгласно чл. 53, т. 1 и предоставените до 31 март 2025 г. средства. Когато разликата е положителна, средствата се предоставят на общините ежемесечно до 5-о число на текущия месец на равни части за периода от септември до декември, а когато е отрицателна, се възстановяват в държавния бюджет.

Разчетените месечни трансфери са в размер на 100 % от приетите бюджетни взаимоотношения с ЦБ за обща субсидия за делегираните от държавата дейности.

При съставянето и изпълнението на бюджета с целевата субсидия за капиталови разходи, ще се финансират местни и държавни дейности в размер на **1 739 000** лв. Критериите за разпределение на средствата от целевата субсидия за капиталови разходи са брой населени места, с изключване на местата без население и с население до 10 души, дължина на общинските пътища, брой население и територия на общината.
Съгласно чл. 94, ал. 3, т.6 от Закона за публичните финанси, разчетите за финансиране на капиталови разходи, включително разпределението на целевата субсидия за капиталови разходи, определена със Закона за държавния бюджет на РБ за 2025г., се разпределя от Общинския съвет по обекти за строителство и основен ремонт, за придобиване на материални и нематериални дълготрайни активи и за проучвателни и проектни работи, включително за съфинансиране и за плащания по заеми за капиталови разходи.
Съгласно чл.58 от ЗДБРБ за 2025 г. целевата субсидия за капиталови разходи може да бъде трансформирана в трансфер за други целеви разходи на общината за извършване на неотложни текущи ремонти на общински пътища, на улична мрежа, на сгради, публична общинска собственост и за извършване на разходи по почистване на речни легла за осигуряване на нормалната им проводимост в урбанизираните територии. Промените се извършват от министъра на финансите по предложение на кмета на общината въз основа на решение на общинския съвет, което се представя в Министерството на финансите при условия и по ред, определени от министъра на финансите. В бюджета за 2025 г. от ЦКР са заложени за трансформиране средства в размер на **427 190 лв.**
С разпоредбата на чл. 127 от Закона за публичните финанси се определя възможността за извършване на капиталови разходи за сметка на други приходи по бюджета на общината, както и чрез поемането на дълг по реда на Закона за общинския дълг.

Съгласно чл.91 от ЗДБРБ за 2025 г. постъпилите по бюджетите на общините средства от трансфери по чл. 52, ал. 1, т. 1, буква "а" от Закона за публичните финанси – обща субсидия за финансиране на делегираните от държавата, с изключение на тези във функция "Образование", могат да се разходват през 2025 г. за делегираните от държавата дейности във всички функции, в т.ч. за капиталови разходи, ако това не противоречи на условията, определени в нормативния акт, с който са одобрени.
Неусвоените към 31 декември 2024 г. средства по бюджетите на общините от трансфери по чл. 52, ал. 1, т. 1, буква "а" от Закона за публичните финанси във функция "Образование" могат да се разходват през следващите бюджетни години за същите цели, както и за капиталови разходи, ако това не противоречи на условията, определени в нормативния акт, с който са одобрени.
Неусвоените средства към 31 декември средства от постъпили по бюджетите на общините трансфери, съгласно ЗПФ - чл.52, ал.1, т.1, буква „в" - целева субсидия за капиталови разходи – за приключени обекти се разходват, съгласно одобрените от общинските съвети разчети за финансиране на капиталови разходи за 2025 г., като не могат да се финансират разходи за общинската администрация за придобиване на леки автомобили, включително за плащания по договори за лизинг от предходни години, за мобилни телефони и стопански инвентар.
Преходният остатък от предходен период в ДД е в размер на **886 530** лв., който се явява реализираните икономии в следните функции по съответните дейности:

Функция II – „Общи държавни служби" :

- „Общинска администрация" – 109 899 лв.
-

Функция II – „Отбрана и сигурност" :

- „ Други дейности по вътрешната сигурност" – 33 609 лв.
- „Отбранително – мобилизационна подготовка, поддържане на запаси и мощности" – 56 626 лв.

Функция III – „Образование" :

- „ДГ" – 113 753 лв. , в това число остатък средства по НП „Хубаво е в детската градина" и за уязвими групи, средства по стандарт за подпомагане храненето на децата от подготвителни групи и средства за възстановяване на транспортните разходи или на разходите за наем на педагогическите специалисти
- "Неспециализирани училища без професионални гимназии" – 291 995 лв.
- „Професионални гимназии и пр. паралелки" – 4 716 лв.
- „ЦПЛР" – 650 лв. остатък от средства по НП „ИКТ"
- „Ресурсно подпомагане" - 85 590 лв.
- събрани средства и извършени плащания от/за сметки от СЕС – 19 728 лв., в т.число:
  1 086 лв. – ДГ и 18 642 – НУБПГ , които са за разплащане по проекти в ДГ и НУПБГ

Функция IV – „Здравеопазване" :

- „Други дейности по здравеопазването" – 7 048 лв.

Функция V – „Социално осигуряване, подпомагане и грижи" :

- „ Програми за временна заетост" – 29 017 лв.
- „Дом за стари хора" – 51 043 лв.
- „Асистентска подкрепа" – 29 857 лв.
- „Асистенти за личната помощ" – 45 790 лв.

- „Др.служби и дейности СПОЗ“ – 1 179 - възстановени средства за присъдена издръжка и за разплащане на компенсация на безплатни и намалени цени на пътувания на военноинвалиди, ветерани и военнопострадали

Функция VII – „Култура, спорт, почивни дейности и религиозно дело”:

- „Читалища“ – 6 030 лв. - остатък от средства от завишен стандарт през 2024 г.

Планираните приходи за местни дейности са в размер на **8 926 066** лв. в т.ч.:

- Данъчни приходи в размер на **1 511 120** лв.
- Неданъчни приходи в размер на **3 023 058** лв.
- Трансфери за местни дейности в размер на **2 068 600** лв., в т. число:
  Обща изравнителна субсидия в размер на 1 879 400 лв.
  Трансфер за зимно поддържане и снегопочистване в размер на 189 200 лв.
- Целева субсидия за капиталови разходи в местни дейности в размер на **1 739 000** лв.
- Получени целеви трансфери за други целеви разходи за местни дейности по чл. 53, т. 2 от ЗДБРБ за достигане на минималната работна заплата за 2025 г. в размер на **179 600 лв.**
- Получени/предоставени трансфери между бюджети - **- 151 625 лв.**
- Трансфери между бюджети и сметки за СЕС - **- 20 000 лв.**
- Временни безлихвени заеми между бюджети и сметки за СЕС - **534 213 лв.**
- Заеми от банки и други лица в страната /+/-/ **- 826 432 лв.**
- Друго финансиране /+/-/ **300 000 лв.**
- Преходен остатък от 2024 г. в размер на **568 532 лв.**

В общинските приходи е заложена бюджетна прогноза за данъчните приходи, прогноза за постъпленията от местни такси, операции с общинско имущество, глоби, лихви и други неданъчни приходи, както и основните бюджетни взаимоотношения между централния бюджет и бюджета на общината за 2025 г. При планиране на собствените приходи е извършен анализ на събираемостта за последните години, отчетена е степента на събираемост, премахнато е влиянието на приходите с еднократен характер, очертани са тенденциите по отношение на устойчивостта на приходоизточниците и се има предвид промените в чл. 6, ал. 1 и чл. 81 от ЗМДТ във връзка с отпадането на таксите за детските градини и детските ясли (в сила от 1.04.2022 г.).

Запазен е размера на данъчните ставки за общинските данъчни приходи - данък придобиване, патентен данък, данък таксита, туристически данък и размера на местните такси и цени на услуги. Данък върху превозните средства и данък недвижими имоти са съгласно влезлите решения в края на 2024 г. за промяна на размера им от 2025 г. Размера на ТБО е съгласно приетите промили в края на 2024 г. През 2025 г. е увеличен размера на цената спрямо 2024 г. за 1 бр. контейнер 1,1 куб.м., 1 бр. контейнер 4 куб.м. и 1 бр. кофа при подаване на декларация според количеството на изхвърляне на отпадъка.

В тази част от приходната страна на бюджета, община Тервел разполага с неусвоени бюджетни кредити от 2024 г. от местни приходи в размер на **568 532** лв. От тези средства с целеви характер са реализираните икономии:

- в дейност „Общинска администрация“ - остатък от средства от МРРБ за разплащане на средства по чл.107 от ЗДБРБ за 2024 г. в размер на 24 380 лв. за обект „Преустройство на сграда, предоставена от МС в комплекс с общински жилища и трапезария“ и остатък за стипендии в размер на 2 250 лв.

- в дейност " Служби и дейности по поддържане, ремонт и изграждане на пътищата" в размер на 284 168 лв. - неусвоени средства за зимно поддържане и снегопочистване на общинските пътища и средства от АПИ за текущ ремонт на пътища по сключено споразумение.

Остатъка от салдото за местни дейности, което не е с целеви характер е разпределено в дейност „Чистота" за осигуряване на възникнали ангажименти за изпълнение и покриване на разходите и недостига в заплати в тези дейности.

Данъчните приходи са планирани на база определените данъчни ставки и настъпилите промени в данъчната политика, очакваната събираемост на задълженията и несъбраните задължения от минали години. Извършен е анализ на действително постъпилите през 2022, 2023 и 2024 г. данъци, както и на резултатите от предприетите мерки за събиране на просрочени задължения. Планирани са приходи от патентен данък и данък таксита в размер на 5 000 лв., туристически данък и др. данъци в размер на 420 лв., данък върху недвижимите имоти в размер на 285 700 лв., данък върху придобиване на имоти по възмезден начин – 460 000 лв. и данък върху превозните средства в размер на 760 000 лв. Общо събраните данъчни приходи през 2022 г.– 1 124 487 лв., през 2023 г. в размер на 1 220 254 лв., а през 2024 г. са събрани в размер на 1 231 395 лв. За 2025 са планирани данъчни приходи в размер на 1 511 120 лв., като прогнозата е съобразена с приетите наредби и решения за действащите ставки.

Неданъчните приходи са разработени на база представени от Директорите на дирекции в община Тервел, ВРБ "Просвета" и ВРБ "СДПТЗ", справки за очакваните приходи през бюджетната 2025 г., които те администрират. Взети са в предвид размерите на таксите и цени на услуги съгласно приетата Наредба за определяне и администриране на местните такси и цени на услуги и броя на ползвателите на предоставените от общината услуги. Размерът на очаквания приход от такса за битови отпадъци е 911 645 лв., който приход се планира за разходване в дейност "Чистота". Планът за този приход е съобразен с данъчните оценки на имотите от 2024 г. и земите на територията на община Тервел на база действащите и приети промили в края на 2024 г. в План-сметка „Чистота" за 2025 г. През 2022 г. са събрани неданъчни приходи в размер на 2 456 076 лв., през 2023 г. – 2 474 255 лв., а през 2024 г. – 3 126 302 лв. Планираният размер на неданъчните приходи за 2025 г. е 3 023 058 лв., като са взети предвид промените в чл. 6, ал. 1 и чл. 81 от ЗМДТ във връзка с отпадането на таксите за детските градини и детските ясли (в сила от 1.04.2022 г.).

Планираните постъпления от продажба на общинска собственост са в размер на 421 136 лв.

В „Заеми от банки и други лица в страната /+/-/" са планирани разходи в размер на /-/ 826 432 лв. за погашения по дългосрочни заеми на общината и получени краткосрочни заеми от банки в страната ФЛАГ.

В „Друго финансиране /+/-/" са планирани средства в размер на 300 000 лв. във връзка с намеренията на общината за поемане на нов дълг чрез финансов лизинг за закупуване на сметосъбиращ автомобил за смесени битови отпадъци за дейност „Чистота".

Планирани са средства в размер на /-/ 20 000 лв. за осигуряване на средства за трансфери между бюджети, 534 213 лв. за временни безлихвени заеми между бюджетни сметки и сметки за СЕС. Също така са планирани трансфери между бюджети в размер на /-/ 151 625 за заплащане на отчисления по чл.60 и чл.64 от ЗУО в размер на /-/ 146 625 и осигуряване на трансфер към РИМ гр.Добрич за археологически разкопки на крепост Палматис в размер на /-/ 5 000 лв.

II. Разходна част

Съставянето на разходната част на проекта за бюджет 2025 г. е изготвено при спазване на размерите на натуралните и стойностни показатели за прилагане на стандартите в делегираните от държавата дейности за 2025 г. в община Тервел, определени в Решение № 93 на Министерския съвет от 2025 г. за приемане на стандарти за делегираните от държавата дейности с натурални и стойностни показатели през 2025 г., като разполагаемите средства са разпределени, съгласно утвърдените стандарти за делегираните от държавата дейности. Проектобюджета на общината е съобразен с разпоредби на ЗМСМА за разпределението на не по-малко от 30 на сто от постъпленията от продажбата на общински нефинансови активи да се използват за финансиране на изграждането, за основен и текущ ремонт на социалната и техническата инфраструктура на територията на съответното населено място и постъпленията от разпореждането с друго общинско имущество от наем, от аренда на земеделска земя, общинска собственост да се използват за изпълнение на дейности от местно значение в съответното населено място. Също така са направени разчети за утвърждаване на разходите на кметствата и населените места с кметски наместници, с изключение на тези, които са определени като второстепенни разпоредители, съгласно чл.45, ал.1, т.2 от ЗПФ.

Общия размер на разходите **е 24 959 510** лв. , както следва:

- За делегирани от държавата дейности в размер на **16 033 444** лв.
- За допълнително финансиране на делегираните от държавата дейности със средства от собствени приходи и от изравнителната субсидия в размер на **795 058** лв.
- За местни дейности в размер на **8 131 008** лв.

Основната цел, заложена в проекта за бюджет 2025 г. на община Тервел е запазване на финансовата устойчивост и стабилност на общината.

При съставяне на разходната част на проекта за бюджет, бюджетните кредити за финансиране на делегираните от държавата дейности не могат да бъдат по – ниски от определените в чл. 53 от ЗДБРБ за 2025 г. Съгласно чл. 91 от ЗДБРБ за 2025 г. реализираните икономии на средства за финансиране на делегираните от държавата дейности с изключение на тези във функция "Образование", остават като преходен остатък по бюджета на общината и се използват за финансиране на дейностите през 2025 г. във всички функции, в т.ч. за капиталови разходи, ако това не противоречи на условията, определени в нормативния акт, с който са одобрени.

Съгласно чл. 91 от ЗДБРБ за 2025 г неусвоените към 31 декември 2024 г. средства по бюджетите на общините от трансфери по чл. 52, ал. 1, т. 1, буква „а“ от ЗПФ във функция „Образование“, могат да се разходват за същите цели, както и за капиталови разходи, ако това не противоречи на условията, определени в нормативния акт, с който са одобрени.

Преходните остатъци на звената, които прилагат системата на делегиран бюджет се възстановяват по бюджетите на всеки разпоредител с бюджет до 31 януари 2025 г.

Разходите за местни дейности се финансират със средства от общински приходи /местни данъци, цени на услуги, управление на общинска собственост и стопанска дейност/, приходи от помощи и дарения, трансфери за местни дейности и преходен остатък от 2024 г. в местни дейности.

Реализираните икономии от средства за финансиране на местните дейности остават, като преходен остатък по бюджета и се разпределят, съобразно решение на Общински съвет.

През 2025 г. бюджетните кредити за финансиране на делегираните от държавата дейности по функции "Общи държавни служби", „Отбрана и сигурност", "Образование", "Здравеопазване", "Социално осигуряване, подпомагане и грижи" и " Култура, спорт, почивни дейности и религиозно дело" се извършва по единни разходни стандарти и стойности показатели за съответните дейности, съгласно чл. 54 от ЗДБРБ за 2025 г. **на 100 %**. Разчетени са средства заплати, други възнаграждения и плащания за персонала, задължителните осигурителни вноски от работодатели и разходи за издръжка.

Съгласно чл. 40 от ЗПФ, сумите по обслужване на общинския дълг (главници, такси и лихви) са приоритетно задължение на общинския бюджет и са планирани в разходната част на бюджета във функция IX „Разходи, некласифицирани в другите функции" от ЕБК за 2025 г. по съответните разходни параграфи.

ПУБЛИЧНИ РАЗХОДИ ПО ФУНКЦИИ

I. Функция "Общи държавни служби"

Тук са планирани разходите за издръжка на общинска администрация и общински съвет, като общия размер на планираните разходи във **Функция „Общи държавни служби" е 4 343 586 лв.**
В държавното финансиране се прилагат единни стандарти за изчисляване на средствата за минимално кадрово осигуряване по групи общини на делегирани от държавата дейност „Общинска администрация". В рамките на средствата, кметът на общината определя индивидуалните възнаграждения на служителите, в съответствие с действащата нормативна уредба. В държавна дейност "Общинска администрация" са разчетени средства за заплати, други възнаграждения и плащания на персонала и осигурителни вноски от работодател на служителите по трудови, извънтрудови и служебни правоотношения в общинска администрация. Планирани са средства за СБКО в размер на 3 % върху плановите основни заплати на служителите.

Общинският съвет определя числеността на персонала за делегираната от държавата дейност „Общинската администрация" към Функция "Общи държавни служби".

За Дейност "**Общинска администрация**" са планирани средства в размер на **3 950 165** лв., от които:

- за делегирани държавни дейности - **2 945 399** лв., като в това число са включени 757 700 лв. - средства за кметове и кметски наместници и 2 077 800 лв. – средства за служители в общинска администрация. Към сумата са заложени и средства в размер на 109 899 лв. от преходния остатък от 2024 г.
- за общински дейности - **926 860** лв. , в това число 26 780 лв. за капиталови разходи
- за дофинансиране на делегираните от държавата дейности – **77 906** лв.

За Дейност **"Общински съвет"** са планирани средства в размер **393 421** лв. и представляват разходите за възнаграждения на общинските съветници и издръжка на дейността на общинския съвет.

В местните дейности във функция "Общи държавни служби" финансирането е насочено към издръжката на общинска администрация, в т.ч. кметства с бюджет и без бюджет. Тук са предвидени средства за възнагражденията на Председателя на общински съвет и общинските съветници, обезщетения и помощи по решение на Общински съвет, членски внос за участие в нетърговски организации и дейности, средства за данък сгради на обектите - общинска собственост, разходите за представителни цели на Кмета на общината до 3 % от общия годишен размер на разходите за издръжка за дейност „Общинска администрация" и представителни разходи на Председателя на ОБС до 1,5 % от общия годишен размер на разходите за издръжка за дейност „Общинска администрация", за канцеларски материали и всички веществени разходи по издръжка на сградите, администрацията и общинския съвет. Заложени са средства за текущ ремонт и материали на кметство с. Бонево. В държавни дейности дофинансирани с общински приходи във функция "Общи държавни служби" са планирани разходи по извън щатен персонал и извън трудови договори.

В бюджета за 2025 г. в Дейност "Общинска администрация" са заложени средства, съгласно направени разчети за утвърждаване на разходите на кметствата и населените места с кметски наместници, с изключение на тези, които са определени като второстепенни разпоредители, съгласно чл.45, ал.1, т.2 от ЗПФ.

В Дейност "Общинска администрация" са предвидени капиталови разходи в размер на 26 780 лв., представляващи остатък от средства от МРРБ за разплащане на средства по чл.107 от ЗДБРБ за 2024 г. в размер на 24 380 лв. за обект „Преустройство на сграда, предоставена от МС в комплекс с общински жилища и трапезария", а останалата част от 2 400 лв. са от ЦКР за 2025 г. за проектиране, доклад за съответствие и строителен надзор на сграда на ОА Тервел – съфинансиране по проекта.

II. Функция "Отбрана и сигурност"

Във функция "Отбрана и сигурност" се разпределят средства в размер на **398 096** лв. от които:

- **350 616** лв. за дейности държавна отговорност, в това число 42 000 лв. за капиталови разходи
- **47 480** лв. за дейности общинска отговорност

В делегираната от държавата дейност 239 "Други дейности по вътрешната сигурност" се предвиждат средства в размер на 106 087 лв. за материално стимулиране на обществените възпитатели, които за нашата община са четири бройки, издръжката на МКБППМН и издръжката на Детски педагогически стаи и районни полицейски инспектори. Също така тук се планират и възнагражденията на членовете на МКБППМН. През 2025 са заложени средства, съгласно стандарти за финансиране издръжката на районните полицейски инспектори и на детските педагогически стаи и допълващ стандарт за обслужвана площ за тези две дейности. От сумата в дейността от преходния остатък в размер на 29 000 лв. и част от новия стандарт в размер на 13 000 лв. са заложени в капиталовата програма за закупуване на 1 бр. автомобил за нуждите на полицейските инспектори, като една част са осигурени от преходния остатък от дейност "Отбранително мобилизационна подготовка, поддържане на запаси и мощности".

В делегираната от държавата дейност 282 "Отбранително мобилизационна подготовка, поддържане на запаси и мощности" са планирани средства в размер на 227 294 лв., които се

разходват за увеличение на разходите на персонала, съответните осигурителни вноски от работодателя и други нормативно признати разходи на денонощните дежурни и техниците на пунктове за управление. В сумата е включен и остатък от 2024 г. в размер на 56 626 лв., като част от сумата в размер на 11 906 лв. е заложена в капиталовата програма за закупуване на 1 бр. автомобил за нуждите на полицейските инспектори.

Числеността на денонощните дежурни и техниците на пунктове за управление в община Тервел е 8 души. Също така, тук се планират и разходите за издръжка на офисите за военен отчет и дейности по плана за защита при бедствия по стандарта за тяхното финансиране. Средствата определени по стандарта се използват за издръжка, в т.ч. разходи за командировка в страната.

В делегираната от държавата дейност 285 „Доброволни формирования за защита при бедствия" средствата са определени на база вписаните доброволни формирования в Регистъра на доброволните формирования за защита при бедствия към МВР (ГДПБЗН). В дейността са планирани средства в размер 17 235 лв. за застраховка срещу злополука, обучение, средства по стандарт за участие в обучения и спасителни мероприятия. Сумата в размер на 25 555 лв. от преходния остатък за 2024 г. са заложени в дейност 282 "Отбранително мобилизационна подготовка, поддържане на запаси и мощности" за осигуряване на средства за генерален план на Община Тервел за въвеждане на режим на движение на тежкотоварни автомобили над 10 тона в град Тервел с цел извеждане на трафика им извън оживените квартали на общинския център.

В местните дейности във функцията са планирани средства в размер на 47 480 лв., които са необходими за изплащане на ангажименти по договори за СОТ на общински обекти, превантивна дейност за предотвратяване на аварии и бедствия и средства за ликвидиране на последици от стихийни бедствия и производствени аварии.

III.Функция "Образование"

Предвидените средства за функцията са в размер на **11 521 064** лв.
От тях за текущи разходи, както следва:

- за делегирани държавни дейности - **10 481 681** лв.
- за общински дейности – **443 722 лв.**, в това число 72 000 за капиталови разходи
- за държавни дейности , дофинансирани с общински приходи – **595 661** лв.

В стандартите за финансиране на делегираните от държавата дейности със средства от държавния бюджет във Функция „Образование" са включени дейностите по възпитание и обучение на децата и учениците в детските градини, училищата, центровете за специална образователна подкрепа, които се финансират по стандарти за дете или ученик, стандарти за група/паралелка и стандарти за институция и въведените регионални коефициенти. Средствата от държавния бюджет, получени при прилагането на стандартите за финансиране на институциите в системата на предучилищното и училищното образование и за целодневна организация на учебния ден се увеличават с регионален коефициент, в зависимост от регионалната група на общината, в която се намират институциите.

В стандартите във Функция „Образование" за 2025 г. са предвидени средства във връзка с политиката за увеличение на заплатите на педагогическия персонал в образованието и увеличение на непедагогическия персонал и свързаните с това ръст на осигурителни вноски от работодателя. Осигурени са средствата в стандартите за подпомагане храненето на децата от подготвителните групи и учениците от I-IV клас. Предвидени са средства за занимания по интереси за неспециализирани, специализирани и специални училища – норматив за институция и норматив за

ученик в дневна форма на обучение и дуална система на обучение, както и допълващ стандарт за ученик в дневна форма на обучение и дуална ситема на обучение в първи и втори прогимназиален етап на обучение.

През 2025 г. във връзка с отпадането на таксите за ползване на детски градини и такси за дейности по хранене на децата в задължителното предучилищно образование извън финансираното от държавата по бюджета са разпределени средства по норматив за издръжка на дете в общинска детска градина или общинско училище, включващ и компенсиране отпадането на съответните такси по ЗМДТ. С предоставените средства се финансират разходи за издръжка и трудови възнаграждения за дейностите в съответните групи за предучилищно образование.

С цел постигане на по-ефикасно използване на средствата, съобразено с потребностите на институциите на предучилищното образование, са дава възможност кметът на общината да може да определи диференциран размер на средствата по норматива за издръжка на дете в общинска детска градина или общинско училище, включващ и компенсиране отпадането на съответните такси по Закона за местните данъци и такси, определени по бюджетните взаимоотношения на общините с централния бюджет за финансиране на делегираните от държавата дейности по функция "Образование".

Средствата по норматива за издръжка на дете в общинска детска градина или общинско училище, включващ и компенсиране отпадането на съответните такси по ЗМДТ се предоставят на общините като обща субсидия за държавни дейности и разходите финансирани с тях се отчитат като разходи за делегирани от държавата дейности в съответната дейност.

В държавна дейност „Детски градини"(ДГ) се планират и отчитат разходите за обучението и възпитанието на децата в предучилищното образование. Те включват средствата, определени на база стандартите за стандарт за институция, стандарт за яслена и целодневна група в детска градина и училище, стандарт за подготвителна полудневна група, стандарт за дете от 2 до 4 – годишна възраст в целодневна група, стандарт за дете в целодневна и полудневна група за задължително предучилищно образование, средства по регионален коефициент, по норматив за подпомагане на храненето и по норматив за издръжка на дете в общинска детска градина или общинско училище, включващ и компенсиране отпадането на съответните такси по ЗМДТ. С определените със стандартите средства се финансират разходите за персонал и присъща издръжка с изключение на разходите за медицински персонал за дейностите за предучилищно образование на децата до постъпването им в I клас, осъществявано в групи в детските градини. В ДД са планирани средства за заплати, други възнаграждения на персонала, осигурителни вноски, СБКО в размер на 3 % върху плановите основни заплати на персонала, средства за квалификация на педагогическия персонал и средствата по Закона за здравословни и безопасни условия на труд, издръжка – храна, ел. енергия, средствата за осигуряване условия за обучението и възпитанието на децата, за квалификация на педагогическия персонал. В местните дейности са планирани разходите за издръжка в дейност „ДГ", включително и храненето на децата за недостига от стандарта. В дофинансиране на делегирани от държавата дейност „ДГ" са планирани разходи за покриване на недостига за достигане на нивото на заплати на персонал в ДГ, средства за заплати и осигурителни вноски за извънщатен персонал и извънтрудови договори. Предвидените средства по единни разходни стандарти за 2025 г. в ДД „ДГ" са в размер на **3 461 207** лв., в т.ч. 113 753 лв. от средства за 2024 г., в местни дейности – **260 886** лв. и в дофинансиране на делегираните от държавата дейности – **246 228** лв., в т. число 72 000 лв. средства от собствени КР за преустройство на сграда на ДГ с.Безмер в обществена общинска пералня или общо дейност „ДГ" – **3 968 321** лв.

В държавна дейност "Неспециализирани училища, без професионални гимназии" са планирани всички разходи на училищата на територията на община Тервел. Включени са средствата, определени на база стандартите за стандарт за институция, стандарт за паралелка, стандарт за

ученик в паралелка, средства по регионален коефициент и средствата за целодневна организация на учебния ден. Средствата по единните разходни стандарти се разпределят чрез формула и се включват в бюджетната дейност, в която се отнася училището (с изключение на нормативите за създаване условия за приобщаващо образование за дете/ученик на ресурсно подпомагане и норматив за дете/ученик на ресурсно подпомагане).

Директорът на училището може да извършва компенсирани промени по плана на приходите и разходите, в т.ч. и по дейности. Промените, следва да се извършат при режим на уведомяване на първостепенния разпоредител с бюджетни кредити за това.

В тази дейност са планирани средства в размер на **6 535 543** лв., в т.ч. 6 372 499 лв. за ДД и 163 044 лв. за дофинансиране на делегираните от държавата дейности. В сумата в ДД са включени и средства в размер на 291 995 от преходния остатък на училищата за 2024 г. В средствата за дофинансиране са планирани средства за обезпечаване на училищата за маломерни и слети паралелки и възникнали неотложни разходи за финансиране на училища.

През 2025 г. допълнително над средствата по единните разходни стандарти в училищата се включват и средствата по добавките за:

а/ стандарт за ученик в самостоятелна форма на обучение;

б/ норматив за подпомагане храненето на учениците от I до IV клас;

в/ допълващ стандарт за материална база;

г/ допълващ стандарт за ученик в комбинирана форма на обучение;

д/ средства за защитени училища и детски градини;

е/ средства за занимания по интереси;

ж/ средства за допълващ стандарт за ученик в дневна форма на обучение в първи и втори гимназиален етап;

з/ средства за норматив за стипендии, предоставяни по реда на ПМС № 328 от 21 декември 2017 г. за условията и реда за получаване на стипендии от учениците след завършено основно образование.

В единните разходни стандарти по образование не се включват средствата за работа с деца и ученици от уязвими групи, за познавателни книжки и учебници за децата от подготвителните групи и за учениците до VII клас, за закрила на децата с изявени дарби, за безплатния превоз на децата в задължителна предучилищна възраст и учениците, за компенсиране на транспортните разходи или за наем по месторабота на педагогическия персонал, за финансиране на здравни кабинети в училища и детски градини, както и средствата за физическа активност, физическо възпитание, спорт и спортно-туристическа дейност на деца и учащи в институции в системата на предучилищното и училищното образование.

В дейност „Професионални гимназии и паралелки за професионална подготовка " са планирани разходи в размер на **220 142** лв. , включващи разходите по стандарт за паралелка за професионална подготовка, стандарт за ученик в професионална подготовка и средства за регионален коефициент, в това число преходен остатък от 2024 г. в размер на 4 716 лв.

В дейност „Ресурсно подпомагане" са планирани средства по норматива за създаване на условия за приобщаващо образование на дете/ученик на ресурсно подпомагане в детските градини и училищата, в които възпитават и обучават децата и учениците и норматив за дете/ученик на ресурсно подпомагане в размер на **289 540 лв.,** в т.число преходен остатък от 2024 г. в размер на 85 590 лв.

Освен средствата по единни разходни стандарти и добавките към тях са определени допълнителни средства за дейности за развитие на интересите, способностите, компетентностите и изявата в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта на децата и учениците,

осъществявани от Център за подкрепа за личностно развитие и специализирани обслужващи звена в размер на **83 200 лв.,** в т. число преходен остатък от 2024 г. в размер на 650 лв. остатък от средства по НП „ИКТ". Тези средства се разпределят без формула от ПРБ и с тях се финансират извънучилищните дейности в ЦПЛР, като се финансират частично разходите за персонала и за присъща издръжка за изпълнението на определен минимален брой часове за дейности по интереси, включени в одобрените годишни програми на ЦПЛР.

Съгласно разпоредбите на чл.282 от Закона за предучилищното и училищното образование, са определени изискванията за разпределението на средствата за образование. Формулите включват основни и допълнителни компоненти. Средствата се разпределят като не по-малко от 85 на сто са за основните компоненти, а останалите до 15 на сто – въз основа на допълнителни компоненти. Формулите за всяка една отделна дейност се утвърждават в едномесечен срок от обнародване на ЗДБРБ за 2025 г., след обсъждане с директорите на учебните заведения.

Първостепенните разпоредители с бюджет утвърждават бюджетите на училищата, в съответствие с разпределението на средствата по стандарти и добавки, извършени по реда на чл. 282 от Закона за предучилищното и училищното образование.

В Държавна дейност „ЦПЛР" са планирани разходите за заплати и задължителни осигурителни вноски на педагогическия персонал в размер на 83 200 лв. Недостигът от средства за дейността са планирани в ДД „ЦПЛР"-дофинансиране с общински приходи, които са в размер на 105 121 лв. Средствата за издръжка на дейността са планирани в общински дейности и са в размер на 28 690 лв.

В дейност „Други дейности по образованието", дофинансиране с общински приходи са планирани средства за безплатния превоз на ученици до 16 годишна възраст, разходите за заплати и осигурителни вноски на шофьорите на автобуси, разходи за училищните автобуси и безплатния превоз на учителите в държавните дейности в размер на 81 268 лв. В ДД „Други дейности по образованието" са планирани средства в размер на 55 093 лв. - допълващ стандарт за поддръжка на автобуси, предоставени на училищата - за персонал (шофьори на училищни автобуси), разходи за горива, винетки , застраховки, ремонт и др.

В местна дейност са планирани средства в размер на 151 146 лв. за заплати, осигурителни вноски на персонала в „Други дейности по образование" и средства за издръжка на дейността.

Във функцията са планирани в §00-98 – „Резерв за непредвидени и неотложни разходи" средства в размер на 84 336 лв. в дейност МД „Детски градини" за текущ ремонт на обособена част от покрив на ДГ „Първи юни" и 96 000 лв. в дейност ДД "Неспециализирани училища, без професионални гимназии" - дофинансиране с общински приходи за текущ ремонт на училище „Васил Друмев" с. Орляк. Сумите са планирани за трансформиране от целевата субсидия за капиталови разходи по чл. 53 от ЗДБРБ за 2025 г. в целеви трансфер за финансиране на разходи за неотложен текущ ремонт на улична мрежа, на сгради, публична общинска собственост, съгласно чл. 58 от ЗДБРБ за 2025 г. и не се планирани като капиталови разходи по бюджета. След одобрение от министъра на финансите по предложение на кмета на общината въз основа на решение на общинския съвет, сумата ще бъде отразена по § 10- 30 - текущ ремонт на съответните обекти.

IV. Функция " Здравеопазване "

Всичко за функцията са разчетени **1 249 750 лв.** В това число:

- за делегираните от държавата дейности дейности - **614 738 лв**.
- За общински дейности – **549 005 лв.**
- За държавни дейности, дофинансирани с общински приходи – **86 007** лв.

Във функция "Здравеопазване", единният стандарт за финансиране на дейностите „Детски ясли, детски кухни и яслени групи в детска градина" и „Здравен кабинет в детски градини и училища", осигурява средства за заплати, осигурителни вноски и издръжка, средства за безопасни и здравословни условия на труд на персонала в детските ясли и здравните кабинети, за медицинско обслужване в здравен кабинет на деца от целодневните детски градини, деца от подготвителни групи в училище и ученици в дневна форма на обучение от училищата от общината. Във функцията за делегираните от държавата дейности са осигурени средствата за заплати на заетите в ДЯ и Здравни кабинети и са заложени средства за съответните осигурителни вноски от работодателя, други възнаграждения и плащания на персонала за дейностите " Детски ясли, детски кухни и яслени групи в детска градина", "Здравни кабинети в детски градини и училища" и "Други дейности по здравеопазването". Във връзка с промяната на ЗМДТ за отпадане на таксите за ползване на детски ясли е осигурен стандарт за норматив за издръжка на дете в детска ясла, включващ и компенсиране на съответната такса по ЗМДТ в размер на 1 125 лв. на дете., който стандарт е заложен в бюджета за компенсиране в ДД на част от храната и ел.енергия в ДЯ.

В дейност "Други дейности по здравеопазването" се планират и отчитат средства за здравните медиатори, чието разпределение по общини става по предложение на Министерство на здравеопазването. За община Тервел са отпуснати средства в размер на 48 368 лв. за дейността на двама здравни медиатори, в това число 7 048 лв. от преходния остатък. Тук се отчитат и допълнително отпуснатите средства по предложение на общините за пътните разходи на правоимащите болни и командировките на експертите от ТЕЛК при освидетелстване на лица, живеещи на територията на общината. Средствата по стандарт за ДД „ДЯ" са в размер на 376 134 лв., а за „Здравен кабинет в детски градини и училища" – 190 236 лв. В дофинансиране са планирани недостига за заплати и осигурителни вноски на заетите в дейност „ДЯ" в размер на 43 333 лв. и в дейност „Здравен кабинет в детски градини и училища" в размер на 42 674 лв.

В общинските дейности са планирани разходи за издръжка в размер на 199 525 лв. за ДЯ, субсидии за осъществяване на болнична помощ за Медицински център ЕООД гр. Тервел в размер на 335 000 лв. В други дейности по здравеопазването са планирани средства в размер на 14 480 лв., от които 600 лв. са собствени капиталови разходи за авторски надзор за обект „Основен ремонт на покрив на МЦ Тервел".

В дейност МД „ДЯ" са планирани в §00-98 – „Резерв за непредвидени и неотложни разходи" средства в размер на 139 440 лв. за текущ ремонт на покрив на Детска ясла. Сумата е планирана за трансформиране от целевата субсидия за капиталови разходи по чл. 53 от ЗДБРБ за 2025 г. в целеви трансфер за финансиране на разходи за неотложен текущ ремонт на улична мрежа, на сгради, публична общинска собственост, съгласно чл. 58 от ЗДБРБ за 2025 г. и не е планирана като капиталов разход по бюджета. След одобрение от министъра на финансите по предложение на кмета на общината въз основа на решение на общинския съвет, сумата ще бъде отразена по § 10- 30 - текущ ремонт на съответния обект.

V. Функция "Социално осигуряване, подпомагане и грижи ".

Всичко за функцията са разчетени **1 862 559 лв.**

В това число:

- за делегираните дейности – **1 048 330** лв.
- за делегирани дейности, дофинансирани с общински приходи – **15 500 лв**.
- за общински дейности – **798 729 лв.**

От 01 януари 2022 г. влезе в сила Наредбата за стандартите за заплащане на труда на служителите, осъществяващи дейности по предоставяне на социални услуги, които се финансират от държавния бюджет , приета с ПМС № 343 от 2020 г. В тази връзка за финансиране на делегираните от държавата социални дейности, са разчетени средства за увеличение на възнагражденията на персонала в съответствие с наредбата и с приетата минимална работна заплата от 01.01.2025 г.

През 2021 г. социалната услуга „Асистентска подкрепа" е определена да се финансира, като делегирана от държавата дейност във функция "Социално осигуряване, подпомагане и грижи ". Същата ще продължи да се финансира като такава и през 2025 г. Правилата за предоставяне на тази услуга са определени с чл. 93 от Закона за социалните услуги. Натуралният показател за услугата „Асистентска подкрепа" е „субсидиран брой потребители", като за Община Тервел е 39 потребителя, а общият размер на средствата за 2025 г. е 315 744 лв., които са планирани в дейност 561 „Асистентска подкрепа". В размера на приетия стандарт са разчетени средства за: възнаграждение на асистента и съответните задължителни осигурителни вноски от работодателя, разходи за работно облекло, разходи за надграждащи обучения и супервизия, разходи за администриране на услугата, разходи за транспорт по време на изпълнение на служебните задължения. В дейността са планирани и средства от преходния остатък от 2024 г. в размер на 29 857 лв.

В тази функция са планирани разходите за издръжка на Домашен социален патронаж, издръжката на дневни центрове в с. Коларци, с. Нова Камена, с. Поп Груево, с. Зърнево и с. Безмер, заплати и съответните осигурителни вноски от работодателя, осигурителни вноски и издръжката на 4 броя клубове на пенсионера, разходите за издръжка на Дом за стари хора с 25 броя обслужвани лица и разходи за дофинансиране на програмите за временна заетост.

В местна дейност 524 „Домашен социален патронаж" са планирани средства в размер на 758 424 за възнаграждения, осигурителни вноски и издръжка на „Домашен социален патронаж" и дневни центрове по селата.

В местна дейност 525 „Клубове на пенсионера, инвалида и др." са планиран средства в размер на 40 305 лв. за заплати и издръжка.

В ДД „ДСХ" са планирани разходи в размер на 626 743 лв. за заплати, осигурителни вноски за сметка на работодателя и издръжка., като в това число са 51 043 остатък от средства по стандарт за 2024 г.

Планирани са средства в размер на 29 017 лв. в дейност ДД „ПВЗ", които са целево отпуснати и са преходен остатък от 2024 г. за осигуряване на заплатите и осигурителните вноски на заетите лица по програми за временна заетост за месец декември 2024 г. и месец януари 2025 г. , в дофинансиране на дейността са планирани средства в размер на 12 000 лв. за осигурителни вноски и възнаграждения, във връзка с поети ангажименти и сключени договори за осигуряване на заетост.

Планирани са средства в размер на 45 790 лв. в дейност ДД „Асистенти за лична помощ", които са целево отпуснати и са преходен остатък от 2024 г. за административни разходи по проекта и изплащане на възнаграждения на екипа, в дофинансиране на дейността са планирани средства в размер на 3 500 лв. във връзка с изплащане на обезщетения, които не са разход по проекта.

В държавна дейност „Други служби и дейности по социалното осигуряване, подпомагане и заетостта", в разходен параграф 42-19 „Други текущи трансфери за домакинствата" се отчитат възстановените изразходвани средства за изплащане на присъдена издръжка и средствата за компенсации за безплатни и намалени цени на пътувания на военноинвалиди, ветерани и военнопострадали. Тук са планирани средства от остатъка за 2024 г. в размер на 1 179 лв., който остатък е 490 лв. за възстановени в месец декември средства за присъдена издръжка и 689 лв. за

разплащане към изпълнители компенсация на безплатни и намалени цени на пътувания на военноинвалиди, ветерани и военнопострадали за месец декември 2024 г.

VI. Функция "Жилищно строителство, БКС и опазване на околната среда"

Всичко за функцията са разчетени 3 856 837 лв., от които 1 609 410 лв. за капиталови разходи. Тази функция е изцяло общинска отговорност и се финансира с общинските приходи. Във функцията са планирани и осигурени за всички заети работници, заплати и съответните осигурителни вноски за сметка на работодателя, като тук са включени част от средствата от трансфера за други целеви разходи за местни дейности, които е предназначен за достигане на МРЗ за 2025 г., определена с ПМС № 359/2024 г. и е разпределен по всички дейности, където има такъв недостиг.

Във функция "Жилищно строителство, БКС и опазване на околната среда" са планирани разходи за следните дейности :

- "ВИК" – 68 338 лв. В планираната сума са включени разходи за заплати и осигурителни вноски на заетите в дейността, разходите за текуща издръжка на дейността и членски внос за участие в нетърговски организации и дейности.
- "Осветление на улици и площади" – 282 869 лв., включващи разходите за заплати и осигурителни вноски на заетите в дейността и разходите за текуща издръжка на уличното осветление в населените места на община Тервел. В дейността са заложени средства и направени справки, съгласно направени разчети за утвърждаване на разходите на кметствата и населените места с кметски наместници, с изключение на тези, които са определени като второстепенни разпоредители, съгласно чл.45, ал.1, т.2 от ЗПФ.
- „Изграждане, ремонт и поддържане на уличната мрежа" – 1 433 884 лв. , от които средства за капиталови разходи в размер на 1 309 410 лв. от средствата за 2025 г. за целеви капиталови средства. Всички заложени средства са за основен ремонт на улици (проектиране, СМР, авторски надзор), доклади за съответствие и СН на улици в с.Божан, с.Безмер, с. Градница, с.Жегларци, с.Зърнево, с.Коларци, с.Кладенци, с.Нова Камена, с.Сърнец и с.Поп Груево. В дейността са планирани и средства за възникнали текущи ремонти на улици по селата.

  В дейността са планирани в §00-98 – „Резерв за непредвидени и неотложни разходи" средства в размер на 107 414 лв. за ремонт на улични и пътни настилки и аварийни ремонти в гр.Тервел. Сумата е планирана за трансформиране от целевата субсидия за капиталови разходи по чл. 53 от ЗДБРБ за 2025 г. в целеви трансфер за финансиране на разходи за неотложен текущ ремонт на улична мрежа, съгласно чл. 58 от ЗДБРБ за 2025 г. и не се планирани като капиталови разходи по бюджета. След одобрение от министъра на финансите по предложение на кмета на общината въз основа на решение на общинския съвет, сумата ще бъде отразена по § 10- 30 - текущ ремонт на съответните обекти.
- "Други дейности по жилищното строителство, благоустройство и регионално развитие" – 287 559 лв. В дейността са заложени средства за поддръжка, благоустрояване и комунални услуги, възнаграждения и осигурителни вноски на заетите в дейността.
- "Озеленяване" – 182 072 лв., са включени разходи за поддръжка и озеленяване на зелените площи и възнаграждения и осигурителни вноски на заетите в дейността.
- „Пречистване на отпадъчните води от населените места" – 4 300 лв., тук са планирани разходите за издръжка свързани с дейността.
- „Управление на дейностите по отпадъците" – 18 800 лв. са планирани във връзка с възникнали текущи разходи в тази дейност.

В тази функция са планирани и разходите за дейност "Чистота" в размер на 1 279 015 лв. От планираните средства 257 734 лв. са от остатъкът с нецелеви характер за местни дейности за 2024 г. и са заложени поради недостиг в дейността съгласно взетото решение за план - сметка „Чистота". В средствата за дейността са разчетени средства за работни заплати и осигурителни вноски на 36 заети служители, разходи за материали, горива, външни услуги и текущ ремонт и зимно поддържане, съгласно одобрената план-сметка за дейността от Общински съвет. В приходната част са заложени средства за отчисления, съгласно приетата план – сметка за 2025 г. в размер на 146 625 за трансфер за заплащане на отчисленията по чл.60 и 64 от ЗУО. Съгласно разпоредбите на § 3 от ПЗР към ЗИД на ЗМДТ, обн. ДВ. бр. 81 от 24 септември 2024 г е изменен ЗУО , като общините ще могат отново да ползват отчисленията и обезпеченията и през 2025 г. както предходни години. В дейност „Чистота" са заложени още средства в размер на 300 000 лв. във връзка с намеренията на общината за поемане на нов дълг чрез финансов лизинг за закупуване на сметосъбиращ автомобил за смесени битови отпадъци.

VII. Функция "Култура, спорт, почивни дейности и религиозно дело"

Всичко за функцията са разчетени **1 142 117 лв.**

В това число :

- за делегираните дейности **592 680 лв.**
- за делегирани дейности, дофинансирани с общински приходи – **19 984 лв.,** от които за капиталови разходи 3 984 лв.
- за общински дейности – **529 453 лв.**

Във функция " Култура, спорт, почивни дейности и религиозно дело ", предвидените средства за читалищна дейност са в размер на 586 650 лв. за 30 субсидирани бройки и 6 030 лв. остатък от средства от завишен стандарт през 2024 г. Сумите се разпределят между читалищата от комисия, определена със заповед на Кмета на община Тервел. Субсидията е определена на база единния разходен стандарт и остатък от 2024 г.

Предвидени са средства за възнаграждения на заетите във функцията и съответните осигурителни вноски от работодателя и издръжка на местните дейности, както следва:

- „ Спорт за всички" – 192 500 лв. за субсидии за издръжка на футболните клубове и др. спортни организации и осигуряване на дейностите по спортния календар на Община Тервел.
- "Спортни бази за спорт за всички" – 80 142 лв. за заплати и осигурителни вноски, поддръжка на бази за спорт в общината и извършване на текущ ремонт в сградата.
- "Музей" - 29 018 лв. за заплати и осигурителни вноски и за текуща издръжка на музея в град Тервел.
- "Обредни домове и зали" – в размер на 107 793 лв. Тук са планирани разходите за заплати и осигурителни вноски на двама заети и разходите за текуща издръжка на дейността.
- "Други дейности по културата" – 120 000 лв. са планувани средства за осигуряване на дейностите по културния календар на Община Тервел.

В дейност „Читалища" са планирани средства за дофинансиране за възникнали разходи в дейността в размер 16 000 лв. и средства в размер на 3 984 лв. от собствени КР за доставка на двустепенна нафтова горелка за читалище гр. Тервел.

VIII. Функция "Икономически дейности и услуги"

Всичко за функцията са разчетени **547 001 лв.**

В това число :

- за делегираните дейности - **0 лв**.
- за общински дейности – **547 001 лв.,** от които за капиталови разходи 3 720 лв.

Във функция "Икономически дейности и услуги" са планирани средства за изграждане и основен ремонт на общинските пътища, целевите средства за зимно поддържане и снегопочистване, необходимите разходи за издаване на общински вестник, поддръжка на автоспирка в гр.Тервел, разходи за др. дейности по транспорта и разходите за дейност "Приюти за безстопанствени животни".

В дейност „Служби и дейности по поддържане, ремонт и изграждане на пътищата" е планиран държавния трансфер за 2025 г. за средства за зимно поддържане и снегопочистване в размер на 189 200 лв. и средства в размер на 284 168 преходен остатък за зимно поддържане и средства от АПИ за текущ ремонт на пътища от 2024 г. Също така са планирани средства в размер на 10 000 лв. за текущи разходи на дейността. Планирани са средства в размер на 3 720 лв. от собствени капиталов разходи за изготвяне на технически проект и доклад за съответствие на общински път DOB 1192. Общият размер на планираните средства в дейността са 487 088 лв.

В дейност „Дейности по автомобилния транспорт" са планирани разходи в размер на 6 400 лв. за обезпечаване на разходите за поддръжка на автоспирка гр. Тервел – наем, ел.енергия, вода и др. материали.

В дейност "Други дейности по икономиката" са планирани разходи в размер на 10 000 лв. за издаване на общинския вестник.

В дейност "Приюти за безстопанствени животни"- 43 513 лв., са планирани разходи за работни заплати и осигурителни вноски за сметка на работодателя, както и за издръжка на общинския приют за безстопанствени животни.

IX. Функция „Разходи, некласифицирани в другите функции"

В Дейност „Разходи за лихви" са планирани разчетените средства за лихви и разходи по обслужване на кредитите в размер на **34 500** лв.

В дейност „Други разходи некласифицирани по другите функции" са планирани средства в размер на **4 000** лв. такса ангажименти по заеми.

За дейностите държавна и общинска отговорност в бюджет 2025 г. са осигурени 12 работни заплати и съответстващите им осигурителни вноски за сметка на работодателя, определени на основата на планови разходи за работни заплати, определени с решения на Общински съвет гр. Тервел на основание ПМС № 67/14.04.2010 г. за работната заплата в бюджетните организации и дейности, Наредбата за заплатите на служителите в държавната администрация, ПМС за нови размери на МРЗ за страната, считано от 01.01.2025 г., КТД за системата на предучилищното и училищно образование и определените единни разходни стандарти.

Осигурителните вноски, съгласно Закона за бюджета на ДОО са на равнището на 2024 г.

Съгласно изискванията на КСО, работодателят заплаща, **считано от 2024 г. само първите два работни дни** от болничните в размер на 70 % от средно дневното възнаграждение.

През 2025 г. са планирани средства за държавни дейности, дофинансирани с общински приходи в размер на **795 058** лв. в дейностите „Общинска администрация", „ДГ", „Неспециализирани училища без професионални гимназии", „ЦПЛР", „Други дейности по образованието", „ДЯ", „Здравен кабинет в детски градини и училища", „Програми за временна заетост", „Асистенти за лична помощ" и „Читалища".

В дейност "Неспециализирани училища без професионални гимназии" са предвидени средства за дофинансиране на училищата за маломерни и слети паралелки и възникнали неотложни разходи за финансиране на училища. В дейност "Други дейности по образованието" са планирани средства за компенсиране на превоза на ученици и разходите за заплати и осигурителни вноски на шофьорите на автобуси. В държавна дейност "Програми за временна заетост", дофинансирани с общински приходи са планирани средства за покриване разходите за осигурителни вноски и обезщетения за сметка на работодателя, които съгласно сключените договори по съответните програми не се осигуряват под формата на трансфери от Дирекция "Бюро по труда" гр. Тервел и са за сметка на бюджета на община Тервел. В дейност „Асистенти за лична помощ" са планирани разходи за изплащане на обезщетения, които не са включени като разход по проекта. В дейност "Общинска администрация", "ДГ", "ЦПЛР", „ДЯ" и „Здравен кабинет в детски градини и училища" са планирани средства за финансиране на недостига на заплати, осигурителни вноски и обезщетения, над осигурения държавен стандарт за тези дейности.

Съгласно чл.113 от ЗДБРБ за 2025 г. и през 2025 г. на общините е дадена възможност за изпълнение и реализиране на Инвестиционна програма за общински проекти, която беше въведена през 2024 г. Министърът на регионалното развитие и благоустройството сключва с кметовете на общините споразумения, със срок на изпълнение и въвеждане в експлоатация до 30 юни 2027 г., за финансиране на проектиране, строителство, основен ремонт и реконструкция на инвестиционни проекти, определени в Приложение № 3 към ЗДБРБ за 2025 г. МС по реда на чл.109, ал. 3 от ЗПФ одобрява допълнителни трансфери по бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет за капиталов разходи в рамките на лимита. По този ред ще бъдат разпределени допълнително средствата по чл.113 от ЗДБРБ за 2025 г. В тази връзка сумите определени за нашата община в размер до 15 милиона лв. не са предвидени нито по приходите, нито по разходите на бюджета. След сключване на споразумения, същите ще бъдат добавени допълнително. В Бюджет 2025 г. отново ще доминират инвестиционните разходи и реализирането на тези мащабни проекти ще бъде осигурено ефективно управление на финансовите потоци и плащания с цел да се гарантира срочното и качествено изпълнение на всички финансово осигурени проекти.

За сметките за средства от Европейския съюз се съставят, утвърждават и актуализират разчети по реда на чл. 144, ал. 4 от Закона за публичните финанси. Община Тервел работи по подготовката на проекти с национално финансиране и ще продължи да осъществява действащи проекти, като Проект „Красива България", Приеми ме, Топъл обяд, Бъдеще за децата, проекти по ПРСР, ПВУ, ОПОС и др. И през 2025 г. ще продължи усвояване на средства по европейски проекти. Ще продължи работата по разработването и кандидатстване по нови проекти, като един от основните източници обезпечаващи финансово развитие на Общината.

Представен е за утвърждаване индикативен годишен разчет усвояване на средствата през 2025 г. за Сметките за средствата от Европейския съюз и други програми в размер на **6 649 136** лв., съгласно приложение № 8 от проекта за решение за приемане на бюджета на община Тервел за 2025 г.

На основание чл. 94, ал.3, т. 9 от Закона за публичните финанси с решението за приемане на бюджета се одобрява и актуализираната бюджетна прогноза за местните дейности за периода 2025-2028 г., която е разработена при спазване на изискванията и указанията на Министерство на финансите, съгласно Решение 71 на Министерски съвет от 01 февруари 2024 г. за бюджетната процедура за 2025 г. На Вашето внимание е представена под приложение № 10 от проекта за решение за приемане на бюджета за 2025 г.

Максималният размер на новия общински дълг за 2025 г. е в размер на 300 000 лв., в това число от фонд „ФЛАГ“ - 0 лв. Община Тервел има намерения за поемане на нов дълг по чл. 13 от ЗОД през 2025 г. Размерите на дълга през 2025 г. са съгласно приложение 11 от проекта за решение за приемане на бюджета за 2025 г.

Съгласно чл. 94, ал. 3, т.1 и т.2 от ЗПФ с проекта за решение за приемане на бюджета се определя и максималния размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2025 г., максималния размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2025 г. и размера на просрочените задължения и вземания. Съгласно разпоредбите на чл. 102 от ЗПФ, първостепенните разпоредители с бюджет не могат да извършват разходи и да поемат задължения за разходи за текущата година, надхвърлящи общия размер на утвърдените разходи и задължения за разходи по бюджетите.

Ръководителите на всяко ниво отговарят и се отчитат за своята дейност по отношение на финансовото управление и контрол в структурите, които ръководят, при спазване на принципите за законосъобразност, добро финансово управление и прозрачност, ефикасност и ефективност.

С така предложения проектобюджет, в условията на финансова и икономическа криза, неговата балансираност гарантира финансовата устойчивост на Общината.

ЗЗЛД

КМЕТ НА ОБЩИНА ТЕРВЕЛ: ..

/ИНЖ. СИМЕОН СИМЕОНОВ/

ОБЩИНА КМЕТ ТЕРВЕЛ

ДИ/МПн